

Protection **visa**

Briefing Teki ki he fakaikiiki

Liliu 'a e talanoa ki he **Protection visas**

Australian Government

Talamu'aki

Tongan | Lea Faka-tonga

Fakaikiiki 'o e ngāue

AKo e Protection visa (subclass 866) ko e visa totonu ia ki he kau kumi hūfanga mo'oni 'oku fehanganagai mo ha fakatamaki lahi ki he malu 'o 'enau mo'ui pea 'oku ala hoko hano tāpalasia 'a 'enau ngaahi totonu ka nau ka foki ki honau fonua tupu'anga.

Ku o kamata'i 'e he Pule'anga 'Aositelēlia ha ngāue ki hono akonekina 'o e kakai fekau'aki mo e Protection visas pea mo e ngaahi ola kovi 'o e feinga ke kākā'i 'a e polokalama.

'Oku lahi 'a e ma'uhala fekau'aki mo e Protection visas 'oku fakamafola ki he ngaahi komiunitii, kau ai 'a e kakai Pacific mo Timor Leste 'oku nau nofo 'i 'Aositelēlia pea mo tu'apule'anga foki.

Ko e ma'uhala ko 'eni te ne fakatupunga ha uesia lahi ki he kau 'apalai ki he Protection visa pea mo honau ngaahi fāmili.

Liliu 'a e talanoa ki he **Protection visas**

Ko e ngāue ko 'eni 'oku fakataumu'a ke 'oatu 'a e fakamatala pea mo e ngaahi tokoni 'e fiema'u ke ta'ofi 'aki 'a hono fakamafola 'o e fakamatala ta'emo'oni mei hono fakamafola pea mo fakapapau'i 'e ma'u 'e he ngaahi komiuniti ha fale'i 'oku nau fiema'u.

Ke ta'ofi 'a e ma'uhala, 'oku tuku atu 'e he Department of Home Affairs ha fale'i fakalao ta'etotongi mei ha tokotaha mataotao fale'i ki he hikifonua pea mo ha ngaahi potungāue fale'i faka'imikuleisoni fakalao ki ha Protection visa.

Ko e fale'i ko 'eni te ne tokoni'i 'a e kakai ke nau 'ilo'i pe 'oku nau malava 'o 'apalai ki ha Protection visa, pea mo fakasi'isi'i 'a e ngaahi kaungakovi ki hono ngāue'aki 'o ha tokotaha fakafofonga fale'i hikifonua ta'elēsisita 'oku ne ala 'oatu ha fale'i 'oku 'ikai ke tonu.

Australian Government

Misinformation about Protection visas

Protection visas ko e visa ia ki he kau kumi hūfanga mo'oni pē (pe mēmipa 'o honau fāmili) oku nau fehanganagai mo ha fakatamaki lahi ki he malu 'o 'enau mo'ui ka nau ka foki ki honau fonua pea 'oku ala hoko hano tāpalasia 'a 'enau ngaahi totonu koe'uhi ko 'enau matakali, tui fakalotu, fonua tupu'anga, mēmipa 'o ha fa'ahinga kulupu fakasōsiale pe tui fakapolitikale.

Ko e Protection visa 'oku 'ikai ko ha visa ia ki ha kakai 'oku nau fiema'u ke lōlōa 'a 'enau nofo 'o ngāue 'i Aositelēlia.

Ko e kau faifale'i faka'imikuleisoni ta'elēsisita 'oku nau tu'uaki 'a 'enau ngaahi sēvesi 'i he mitia fakasōsiale mo e ngaahi kulupu talanoa 'onilaini 'oku nau tala ki he akakai ke nau ngāue 'aki 'a e Protection visa ko ha founa ia ke nau ngāue mo fakalōlōa ai 'a 'enau nofo 'i 'Aositelēlia.

Ko e kau faifale'i ko 'eni te nau mala 'o tala kiate kinautolu 'oku nau 'apalai ki he visa ke tuku atu 'a e fakamatala takihala'i pea mo ngaahi tohi fakamatala loi 'i he taimi 'oku nau 'apalai ai ki he Protection visa. Ko e nī'ihi 'oku nau tohi mo'ua ki he laui afe ki he'enau fale'i 'oku 'ikai ke mo'oni.

'I 'Aositelēlia, 'oku maumau'i 'a e lao 'e ha tokotaha 'oku ne 'eke totongi ki he fale'i faka'imikuleisoni tukukehe 'okapau ko ha tokotaha fakafofonga 'imikuleisoni 'oku lēsisita pe tokotaha ngāue fakalao 'Aositelēlia.

'Oku 'i ai ha ū kautaha 'oku nau tuku atu ha ngaahi faingamālie ke nau ngāue 'i 'Aositelēlia 'aki hono talaange kiate kinautolu 'oku nau ma'u 'a e visa fakataimi ke nau 'apalai ki ha Protection visa 'o ngāue'aki 'a e fakamatala loi mo takihala'i.

'Oku toe fakahā'i foki ki he fānau ako 'oku nau malava ke nau nofo lōlōa ange 'i 'Aositelēlia pea mo ngāue 'aki 'enau 'apalai ki ha Protection visa 'aki ha fakamatala loi pe takihala'i.

Ko e kaungakovi 'o e fakamatala ta'emo'oni

Kuo fakahoko 'a e ngaahi liliu lahi ki he tu'utu'uni 'o e Protection visa ke fakavave'i ange 'a e taimi ngāue ki he visa. 'Oku 'uhinga 'eni kiate kinautolu ko ia 'oku nau 'apalai ki he Protection visa koe'uhi pe ke nau ngāue pe fakalōlōa 'a 'enau nofo 'i 'Aositelēlia, 'e vave 'aupito 'a hono ta'etali.

Lahi taha 'o e 'ū 'apalai ki he **Protection visa** fo'ou 'oku 'osi e ngāue ki aī meimei liunga **8** 'a 'ene vave, fakatautu ki he ngaahi ta'u mai ki mui ni. Ko kinautolu ko ia 'oku nau 'apalai ki he **Protection visa** 'aki 'o ha fakamatala loi pe takaihala'i te nau fehanga hangai pea mo e ngaahi kaunga kovi lahi 'aupito, kau ai 'a e tautea pa'anga lahi pea malava ke ngāue pōpula.

Ko e Protection visa 'oku ta'etalí 'e kei tu'u pe 'u lekooti 'imikuleisoni 'a e tokotaha kole visa. 'E ala ke ne fakafaingatā'a'ia'i 'a e tokotaha kole visá pea mo hono fāmili ke nau toe folau ki 'Aositelēlia, tatau aipe pe ko e visa 'eve'eva, visa ako, pe visa ngāue fakataimi.

'E ala ke ne uesia ha toe fa'ahinga kole visa he kaha'u ki ha ngaahi fonua kehe 'i māmani, fakatefito 'i he fa'ahinga 'o e visa 'oku ke 'apalai ki ai.

'Okapau 'e ta'etali 'a e Protection visa, 'e 'ikai ke malava 'a e tokotaha kole visa 'o 'apalai ki ha toe visa ange pea 'e fiema'u ké ke mavahe mei 'Aositelēlia. 'Okapau 'oku 'ikai ke 'i ai ha'o visa, 'e malava ke fakahū koe pe fakafoki 'e he Australian Border Force (Potungāue Malu'i 'o e Kau'āfonua 'o 'Aositelēlia). 'E ala lava foki ke totongi fakafoki 'e he tokotaha kole visá 'a e fakamole ki hono fakafoki ia, pea 'e ala a'u ki he laui miliona.

'I he ta'u ni, kuo kamata ngāue 'a e Australian Border Force ki ha ngāue fo'ou 'oku tāfataha ki hono puke 'o kinautolu 'oku ta'etali 'a 'enau Protection visa 'oku ta'e'aonga 'a 'enau visa pea mo fakafoki kinautolu mei 'Aositelēlia. 'Oku kokohoko atu pe 'a e ngāue ko 'eni.

Ko e hā 'a e founa te ke tokoni ai

'Oku lahi ange 'a e ngaahi kole ki he Protection visa ne ta'etalí 'i hono talí, ko e kau kole visa mei he Pacific mo Timor Leste 'oku ma'olunga taha hono ta'etalí.

Protection visa mei he kakai mei Pacific mo Timor Leste 'oku ma'olunga taha hono ta'etalí. Lahi taha 'i he ngaahi fonua ko 'eni, lahi hake 'i he 90% 'o e ngaahi visa kuo 'osi e ngāue ki ai 'i he 2023-24 'oku 'ikai ke nau feau 'a e ngaahi tu'utu'uni pea ne ta'etali.

'Oku 'i ai 'a e fatongia mahu'inga 'o e ngaahi komiuniti pea mo e ngaahi potungāue 'i 'Aositelēlia ki hono ta'ofi 'a hono fakamafola ko ia 'o e fakamatala ta'emo'oni kiate kinautolu 'oku teuaki ke nau 'apalai ki he Protection visa.

'Oku kau heni hono talaki 'o e ola kovi ko ia hono fakahū 'o ha fakamatala loi pe takihala'i 'i ha kole visa pea mo hono ngāue 'aki 'o ha tokotaha faifale'i hikifonua ta'elēsisita.

Tala ki he kau kole visa ko e Protection visas ma'a e kau kumihūfanga mo'oni pē -'Oku 'ikai ko ha visa ia ki ha kakai 'oku nau fiema'u ke lōlōa 'a 'enau nofo 'i Aositelēlia 'o ngāue.

'Okapau 'e kole atu ha taha 'oku 'apalai ki he Protection visa ké ke fa'u ha tohi ke poupou ma'a kinautolu, 'oku totonu ké ke fai pe 'eni 'okapau 'oku ke tui 'oku nau kumi hūfanga mo'oni - 'oku 'uhinga 'eni 'oku nau fehanga'angai mo ha fakatamaki lahi ki he malu 'o 'enau mo'ui pe 'oku ala hoko hano tāpalasia 'a 'enau ngaahi totonu ka nau ka foki ki honau fonua.

Faka'ai'ai ke nau fekumi ki ha [fale'i fakalao ta'etotongi](#) mei ha tokotaha mataotao hikifonua pea mo ha potungāue fale'i faka'imikuleisoni fakalao 'i he'enau siteiti pe vāhenga.

Ko e hā 'a e founa te ke tokoni ai

Ko e tokolahi 'o e kakai 'oku nau fakakaukau ke nau 'apalai ki he Protection visa 'oku 'ikai ke nau fa'a 'ilo'i pe mahino'i 'oku 'i ai 'a e kaungakovi 'okapau te nau folau ki he fonua 'oku nau kumi hūfanga ki 'Aositelēlia mei ai.

Vakai'i pe 'oku mahino'i 'e he kau 'apalai ki he Protection visa :

- 'Okapau te nau fakahū ha Protection visa 'e malava ke 'ikai ke nau lava 'o folau ki he fonua 'oku nau kole ke malu'i 'e 'Aositelēlia mei ai, tatau aipē 'okapau 'oku 'i ai honau fāmili.
- 'Okapau 'e taa'i atu ha'o Protection visa, 'e 'ikai ke ngofua ké ke folau ki he fonua 'oku ke kumi hūfanga mei ai ta'e fakangofua atu mei he Pule'anga 'Aositelēlia, tatau aipē pe 'oku nofo ai honau fāmili.

Faka'ai'ai kinautolu 'oku nau fakakaukau ke nau 'apalai ki he Protection visa ke nau fekumi ki ha fale'i fakalao ta'etotongi mei ha tokotaha mataotao hikifonua pea mo ha potungāue fale'i faka'imikuleisoni fakalao 'i he'enau siteiti pe vāhenga.

Ko e fale'i ko 'eni te ne tokni'i 'a kinautolu 'oku teuaki ke nau kole visa ke nau 'ilo'i pe 'oku nau malava 'o 'apalai ki he Protection visa, fakamatala'i ange 'a e founa pea mo tokoni'i kinautolu ke nau mahino'i 'a e ngaahi ola kovi 'e hoko 'okapau 'e ta'etali 'a 'enau 'apalai ki he Protection visa.

Ko e founga 'e malava ai 'e he Pule'anga 'Aositelēlia 'o tokoni'i 'a ho'o komiuniti

'Oku mau fale'i atu ké ke vahevahe 'a e ngaahi fekau ko 'eni ki ha fa'ahinga taha pe 'oku nau fakakaukau ke nau 'apalai ki ha Protection visa:

1. 'A'ahi ki he [Australian Government website](#) ke toe ma'u ha fakamatala lahi ange.
2. Ma'u'anga [fale'i fakalao ta'etotongi](#) mei ha tokotaha mataotao ki he kumi hūfanga pea mo ha potungāue fale'i 'imikuleisoni fakalao 'i ho'o siteiti pe vahenga.
3. e ke malava 'o fekumi pe 'oku lēsisita 'a e tokotaha fakafofonga hikifonua 'i he ['Ōfisi Ma'umafai ki he Lesisita 'o e Kau Fakafofonga ki he Hikifonua](#).
4. Malu'i koe pea mo ho'o komiuniti. Lipooti fakapulipuli 'a e kau faifale'i hikifonua ta'efakalao ki he [Australia's Border Watch](#).
5. Fekumi ange [ki ha toe visa e taha](#) 'oku fe'unga mo koe.

Kuo fa'u 'e he Department of Home Affairs ha ngaahi pousitā, tohi fakamatala, taila fakamala 'i he mītia fakasōsiale pea mo e ngaahi naunau kehe te ke malava 'o ngāue 'aki ke tokoni ki ho'o komiuniti fekau'aki mo e Protection visas.

[Te ke malava 'o ma'u 'eni 'i heni](#)

Fale'i ki he founga ke tali 'aki 'a e ngaahi lau 'i he mītia fakasōsiale

'Oku 'i ai 'a e fakamatala hala fekau'aki mo e Protection visas s 'oku 'oatu ki he kakai nofo 'i 'Aositelēlia pea mo tu'apule'anga 'i he mītia fakasōsiale pea mo e ngaahi kulupu pea mo e mītia fakasōsiale.

'Okapau te ke sio ki ha fakamatala hala fekau'aki mo e Protection visas 'oku vahevahe 'i he ngaahi fepōtalanōa'aki pe kulupu 'onilaini, 'oku 'i ai ho'o faingamālie mahu'inga ké ke 'ilo'i ia ko ha fakamatala hala pea mo faka'ai'ai hono vahevahe 'a e fakamatala totonu ke vahevahe 'i he tohi fakamatala ko 'eni, kau ai 'a e halanga uepisaiti 'ōfisiale – homeaffairs.gov.au/protection

Malu'i koe mo ho'o komiuniti 'aki hono vahevahe 'a e kaungakovi 'okapau 'e fakahū ha taha pe ha fakamamatala takihala 'i ha 'apalai ki ha Protection visa pe ngāue 'aki ha tokotaha fale'i 'oku 'ikai lēsisita.

Mahu'inga taha, ke faka'ai'ai 'a kinautolu 'oku nau fie 'apalai ke nau malava 'o ma'u ha [fale'i fakalao ta'etotongi](#) kimu'a pea nau toki fakahoko ia.

[Potungāue | 'Aho]

[Tongan | Lea Faka-tonga]

Mālō 'aupito

ki ho'o kau mai

Liliu 'a e talanoa ki he **Protection visas**

Australian Government